Vigo Rantzau.

København, d. 12de Maj 1913

Til:

Direktionen for Sindssygehospitalet ved

Aarhus.

Da det efter en Konference med Justitsministeriet ansees for heldigst, at der ikke gøres nogen Forandring i Formen for Hospitalets Regnskab og Budget, for der foreligger et fuldstændigt accepteret og Revisionsdepartementet forelagt Forslag til en ensartet Form for Regnskabsføringen for samtlige Sindssygehospitaler, tillader jeg mig at meddele, at de forelöbige Ændringer, som det efter mine Konferencer med Hospitalernes Regnskabsførere, var Hensigten at foreslaa foretagne allerede nu for det forlöbne Regnskabsaar og ved Budgettet for næste Aar, maa udsættes forelöbigt og at derfor Aarets Regnskab og Budgettet maa opgøres efter de hidtil gældende Bestemmelser.

Med Höjagtelse

Vigo Rantzau

J. nr. 98/1913

Vigo Rantzau. Linnésgade 28 II
København
d. 9. 3. 13

Justitsministeriet har
anmodet mig om at gennem-
gaae og kritisere det angaaen-
de Sindssygeanstalternes Bog-
føring foreliggende Materiale
og eventuelt fremkomme med
et Forslag herom.

Da jeg i den Anledning
meget gerne vil konferere med
de forskjellige Anstalters Regn-
skabsførere, tillader jeg mig at
forespørge, om det maatte kjøne
passe, at jeg kom til Aarhus -
og kunde faae Lejlighed til at

J. N. 98/1913.

see Hospitalets Regnskabsvæsen og forhandle med Regnskabsföreren i den forestaaende Paaske.

Jeg kan möde en af 3 Dage, Langfredag c 21. – Paaskelördag c. 22. eller 1. Paaskedag c 23.

Hvis det er muligt vilde jeg meget gerne söge at formaae Viborg-Anstalten og eventuelt Middelfart-Anstalten til at deltage i Mödet ved deres Regnskabsförere, og jeg tror efter den Erfaring, jeg har höstet ved et Besög paa Vordingborg-Anstalten, at en Omformning af Regnskabsformen i sin Helhed absolut ikke er nödvendig, men at en Del Simplificationer og Lettelser nærmest vil blive det, der kan være Tale om, og i den Henseende vil selvfölgelig et Möde som det paatænkte være af stor Betydning for et hurtigt og godt fundere Forslag.

Haabende dret snartigt Svar tegner

Med Höjagtelse

Ingo Rentzau

Kontorchef i Overformynderiet.

(Chef for Bogholderikontorerne)

Til Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus

Hr. Kontorchef Rantzau,

R. af Dorg.

Det var ikke med ublandet Glæde, at jeg paa Mødet i Horsens i 1912 gik med ind paa at forlade den traditionspræget Ordning af Aarhus. Hospitalets Regnskabsvæsen og gaa over til den skematiske Form, som Vordingborg og Middelfart Hospitaler benytter, og som jo kun er en Afskrift af Finansloven, som det jo kun bringes.

Den Vanskelighed, at Regnskaberne ikke er adskilte i Grupper, inden de ikke er ført i Regnskabet, medførte aldeles ikke Merarbejde for Revisionen, men havde Fordele, som det vilde være forkert ikke at tillægge Betydning, Fordele, som var af Betydning saavel for en kritisk Revision som for den daglige Kontrol eller det „indre Liv," samt for Affattelsen af Regnskabs-Oversigten.

Falder Sporgsmaalene fremtidig: Hvor meget gav vi i 1913/14 for Lægehjælp, hvor meget fik Borger i Kostens Udgifter, hvor stor var Udgiften for bortgivede Patienters Tilbagebringelse, hvor meget blev der udgivet til Malerarbejde, hvad beløb Udgiften til Lysning og Stribning sig til, hvor stor var Udgiften til Vaskepiger o. s. v. - saa kan Regnskabet fremtidig ikke straks give Oplysning derom. Først efter mere eller mindre omstændelig Udtog af Regnskabet kan saadanne Spørgsmaal besvares.

Hr. Kontorchefen var medskyldig mig, at jeg endnu taler til Fordel om den tidligere Regnskabsordning, skønt det er umuligt. Det er som en Ligtale over en afdød, hvis gode Egenskaber jeg værdsatte. Da jeg ikke selv har Arbejdet af Ordningen, tør jeg vel sige, at det var et paa det givne Øjeblik uhyggeligt indarbejdet Regnskab, som gav Oplysning om mange Enkeltheder, som den nye Ordning ønskes givet Afkald paa.

Jeg forstod Hr. Kontorchefen, sidst jeg talte med Dem, paa Ledes, at De ~~i Princippet~~ - i ethvert Fald i Princippet - holdt paa den fra Vordingborg Hospital foreliggende Form for Regnskabets Affattelse, som jo ønskes er en Afskrift af det trykte Finanslovforslag. Men jeg forstod Dem tillige paa Ledes, at De tilsigtede en Ændring af det trykte Finanslovforslag, og der kan jeg gøre Dem min uforbeholdne Tilslutning. En

Simplificationen vil i høj Grad være ønskelig. En systematisk Beregning af Udgiften pr. Sygedag – som de omtalte – vil ogsaa delvis praktisk, og jeg tror ikke at meget tal Grund for, at den ikke skulde kunne indføres for alle Konti.

Med Hensyn til Vordingborg Hospitals Forslag til Regnskabet finder jeg det ønskeligt, at Udgifterne til gron Sæbe, Marseillesæbe, Metylspritsæbe, Kalisæbe, hvid Sæbe, osv. Sæd og cals Sæd specificeres, medens naturligvis Udgifterne under Bespisningsvæsenet hvor der dog f. Eks. til Kød og Flesk, Smør, Brød o.s.v. findes anderledes betydelige Udgifter, ikke specificeres.

Jeg foreslaar, at Regnskabets Form ikke afpasses efter den for Tiden udvendte trykte Budgetordning, men at det afpasses delvist specificeret efter den Betydning eller rettere den Størrelse, som de forskellige Udgiftsposter virkelig har, og at det slutter med en Oversigt over, hvad Udgiften paa de forskellige Konti beløber sig til pr. Sygedag —

~~Jeg foreslaar~~ Med et andet Ord, at Regnskabet som Regel afdelingsvis lit de forskellige Konti bør indeholde Oplysninger om de virkelig betydelige Udgiftsposter, at f. Eks. under Kt. 2b oplyses, hvor meget der er medgaaet til Skuretøjer –, 3. Maler – 4. Blikkenslagerarbejde o.s.v. og at det f. Eks. under Kt. 8 bør oplyses, hvor store Udgifter der var til 1. Brød, 2. Kød og Flesk, 3. Smør og Øvrige o.s.v. ~~er jeg til~~ ~~Tjeneste, hvis de ønskes mit nærmere Forslag~~.

I Henhold til Justitsministeriets Skr. af 28 Aug. 1877 udfærdiger Direktionen for hvert Finansaar en Regnskabs-Oversigt, der indsendes til Justitsministeriet. I denne Oversigt skal der f. Eks. under Konto 2d grupperes oplyses, hvor meget der er anvendt til Service / Porcellon, Fajance, Glas m.v.), til Køkkenredskaber, Hovedskaber, andet Værktøj, til kirurgiske og lignende Instrumenter, til Rosser o.s.v. samt til forskellige. For at tilvejebringe Overensstemmelse mellem Regnskabs-Oversigt og Regnskab har jeg derfor i Regnskabet for Finansaaret 1912/13 opført Udgiften under Konto 2d i forskellige Grupper – derved opnaas, at Regnskabet paavirkelig er i Stand til at afgive de paakrævede Oplysninger til Regnskabets Oversigten.

~~Oplysninger til Regnskabsvæsenet~~

Endvidere vil det være ønskeligt, at Regnskabet opstilles saaledes, at det paavirkede muligt er i Stand til at opgive de Oplysninger, som skal bruges til Regnskabs-Aarbogen og hvorom Justitsministeriet i sin sidste Skrivelse af 28 August 1897 og det var Skrivelsen fulgte Skema har givet detaillerede Oplysninger.

Spørgsmaalet om Regnskabet skal opstilles videnskabelig — teoretisk set — der for hver Konto skal opstilles et specielt Regnskab, er jo ~~af~~ ~~af~~ af kun underordnet Betydning. Som Hr. Kontorchefen bekendt vilde jeg personlig sætte Pris paa, at der i selve Hovedregnskabet kun opføres en samlet Udgiftssum for hver Konto, og at Regnskabet ledsages af en Designation eller et specielt Regnskab for hver Udgiftsart. Foruden at det forekommer mig, at det Hovedregnskab paa den maade bliver lettere overskueligt (man undgaar at blade om) har denne Form tilliggende Fordel, at flere af Medarbejderne paa Kontoret samtidig kan være beskæftigede ikke alene med Kvitteringen, men ogsaa med Renskriften. Og hvor det drejer sig om et helt Korps paa c. 60 Mk. med en temmelig udstrakt forskelligartet Linievirksomhed spiller det praktisk talt dog en Rolle, specielt med Hensyn til Renskriften.

Herefter tillader jeg mig ogsaa at sende Dem en Afskrift af en af vore maanedlige Kassebeholdninger og en Afskrift af Regningen over Gjennemsnitsudgiften pr. Patient for Aaren 1905/06 - 1911/12. Naar jeg for 1911/12 ikke har udregnet Udgiften pr. Patient, er det begrundet deri, at denne Udgiftsberegning for Familieplejepatienterne ikke vilde give et nøjagtigt Billede af Forholdene. Den samlede Udgift under Konto b Forpleining, c. Barnebed, d. Belysning m.fl. Konti vedrører nemlig kun et Antal af 490,56 Patienter, medens

Kontor for I. & II. Beklædning, Inmid og Sengeinventarsaken vedr. paa det hele Antal 554,55 Patienter.

Idet jeg ser Deres til Sengevæsen ved Gentofte Udgiften vedr. Patient gøre opmærksom paa, at den virkelige Udgift til ekstraordinære Byggearbejder og Udgiften til Vegetabilier spiller en forholdsvis betydelig Rolle overfor Udgiften vedr. Lysdag

Sindssygehospitalet ved Dalum, den 10 Maj 1913,

Ærbødigst

København, den 9 April 1913

Til:
Bogholderen ved Sindssygehospitalet
ved Aarhus.

Da der muligvis allerede i Løbet af den nærmeste Tid kan blive Spørgsmaal om en Ændring i det Budgetforslag, som Ministeriet vil ønske fremsendt fra Sindssygehospitalerne, beder jeg Dem velvilligst tilstille mig Deres Forslag i saa Henseende i Overensstemmelse med vor Forhandling i forrige Maaned.

Jeg beder Dem i saa Henseende erindre bl. a. Udskillelsen af Inventar fra Bygningsudgifter, samt om det ikke kan lade sig gøre ved Udgifter til Brændsel og Belysning, Vask og Renlighed m. m., kun at kalkulere Forbruget efter Længevarighed.

For Aarhus Vedkommende maa et bestemt Forslag for Konto 8 fremsættes af Hensyn til Familiepleje samt Plaamosegaard.

Med Hensyn til Konto 1 a 2 — Medhjælp —, forespørges, om det vil anses heldigt, at denne Post saavel i Budget som Regnskab deles, saa at det fremgaar

hvilke Steder Medhjælperne har været anvendt:
(Køkken, Have etc.)

Ærbødigst
Hjortkamp

d 14 April 1913.

Hr Kontorchef Rantzau. P. of dag.

I Anledning af Hr. Kontorchefens Anmodning i Skrivelse af 9/d. tillader jeg mig herved at fremsende et Forslag til en ny Budgetord. ning for Sindssygehospitalene.

Idet jeg vover saa først og fremsætte et Par Bemærkninger, som be. grunder Sagen i al Almindelighed

Hospitalernes Budgetordning blev ændret fra 1 April 1912, idet Justits. ministeriet da fastsatte den nugældende Ordning. Af Anledningen, som den Gang fandt Sted, fremgik det, at Ministeriet ønskede at vide, hvor store Udgiften beløb sig til Beklædning for Funktionær. personalets og for Patientpersonalets Vedkommende. Paa. hvede Min. steriet forlangte at faa oplyst, hvor meget Betjeningen af Patient. personalet krævede, og hvor meget Funktionærpersonalet krævede, og hvorledes Udgifterne til Regnskab fordelte sig paa Funktionær. personalet og paa Patientpersonalet. Paa Direktionernes Overvei. ning deraf fandt Ministeriet imidlertid dette Forslag ikke, da det i Praksis var ugørligt.

Men jeg antager, at Ministeriet fremdeles ønsker det samme Princip gennemført, forsaavidt det er muligt.

Hvad Udgifterne til Konto 1a 2, Medhjælp skal jeg anføre, at Ju. stitsministeriet i Skrivelse af 15 December 1911 bl.a. har tilkende. givet Direktionen følgende:

„Under Konto 1a 2: Medhjælp ønskes fremtidig opført al Medhjælp: alt ikke fast ansat Betjening, idet den ønskes herhenhørende Medhjælp i Budgetter og Regnskaber nærmere specificeres efter Arbejdet, til Køkkenarbejde, Vask, Rengøring, Fyring, Opvarmning, Have-, Vej- eller Mark. arbejde, Skalkning o.s.v.

Specielt ved Henførsel til denne Konto bør jeg den personlige Opfattelse, at Ministeriet ikke ønsker at reducere Udgiften, og det kan formentlig vanskeligt oprettes, naar det ikke i Enkelttilfælde oplyses, hvorledes Udgiften beregnes.

Udgifterne til Brændsel og Belysning og til Vask og Rengjøring kan ved Hjælp af opføres med en samlet Pengesum, men naar Enkelt. heder vedkommer, afskaffes Ministeriet jo ogsaa at se Kvantiteterne af

de forskellige Kassaposter og de budgetterede Tvist. Og specielt
med Hensyn til Priserne har Ministeriet for nylig i et tidsvedk
Budget for nylig foretaget Reduktioner. For den forholdsvis
lille Indgift til Vask og Rengjøring spiller detailleene jo mindre
Rolle, men jeg vil dog henstille, om det ikke vilde være
praktisk under Hovedsel og Belysning at bibeholde det meste
af den nuværende Specifikation.

Idet jeg herefter tillader mig den Bemærkning, at det Budget,
Hospitalets Direktion vedsender, med Hensyn til forskellige
Konti, saaledes 1 a 3. Beklædning. 2 d. Inventar og 7 a.
Patienters Beklædning, er meget mere specificeret end det
trykte Finansloxforslag. Ministeriet har altsaa selv
skattet en hel Del af Enkelthederne paa forskellige Konti;
hvorimod Forslaget er groet i Trykken.

Idet jeg herefter til mit tidligere Forslag, vil jeg anbefale:

at Konto 1 a 1 og 2 føres uforandret,

— — 1 a 3 føres uforandret, dog at Forsikring af Ejendele, til hvil-
ende en Del af Personalet, som efter Ministeriets
ordre føres herunder, udskilles og fremtidig føres
under Kt. 1 e.

— — 1 b c og d føres uforandrede, hvis man ikke foretrækker
at føre Undervisning og Pensum under et.

— — 1 e fremtidig opføres saaledes:

Overlægens Tilsynsrejser til Plejecentralen Rosenvænget,
" " " Dalskrog,
" Honorar for Tilsynet med disse Plejecentraler,
" Tilsynsrejser til de i Familieplejen anbragte Patienter,
Honorar for teknisk Assistance paa Ingeniørvognets Kontor,
" — Sagkyndig Tilsyn ved Lysafbrydningsanlægget.
" — Ledelsen af Patienternes gymnastiske Øvelser,
" — Orgelspil,
Doktorens og Overlægens Besøg af Patienter (i det trykte Forslag er
hertil anført Ubemidlede Patienter),
Tandlægebehandling af ubemidlede Patienter,
Revision af maanedlige Betalingsrequisitioner,
Repræsentationsudgifter og Dagpenge,
Telefon,
Ulykkesforsikring af det paagældende Personale og
Forsikring af Ejendele, tilhørende en Del af Personalet.

Kt. 2b 1

at Kntr 2 a omfatter Vedligeholdelse af Bygninger (som tidligere) og Reparation af Badehuset,

— — 2 b omfatter Vedligeholdelse af Maskineriet og Ledningsnettet (som tidl. 2 b 2).

— — 2 c. føres uforandret,

— — 2 d Skatter og Afgifter føres som tidligere Kt. 2 e,

— — 2 e Andre Udgifter — — — — — 2 f.,

— — 3 Inventarium deles i 3 Afdelinger:

a. Patienters Beklædning (ogsaa de i privat Familieforpleining værende Patienters), (som tidligere Kt. 7a, dog uden Udbygning til „Patienters Forsmejelse")

b. Linned og Sengeinventarium (Lagner, Dækketøj; Tæpper, Dyner, Madrasser, Halm til Madrasserne, Gardiner m. m.), (som tidligere en Del af Kt. 2 d),

c. andet Inventarium (Møbler, Fajance, Kobbertøj; Bøjer m. m.), (som tidligere en Del af Kt 2 d).

— — 4 Oppasning og Besøgning saavel af Patient- som Funktionærpersonale (som tidligere en Del af Kt. 8),

— — 5 Lægemidler m. v., saavel af Patient- som Funktionærpersonale ~~(som tidligere Kt. 9)~~, som til de i privat Familieforpleining værende Patienter (som tidligere Kt. 9),

— — 6 Vask og Rengjøring føres som tidligere Kt. 4, dog udgifterne til Badehusets Reparation overføres til Kt. 2 a.

— — 7 Brændsel og Belysning ~~føres~~ omfatter de samme Varegrupper som tidligere Kt 3,

— — 8 Have og Landbrug føres som tidligere Kt. 5.

— — 9 Veje og Gaarde — — — — — 6,

— — 10 bevares som hidtil ved Reformen 1912, Patienternes Arbejde og ~~omfattede~~ omfatter 2 Afdelinger:

a. Badehus og Materialier,

b. Arbejdsydelser til Patienter.

— — 11 Forskellige og uforudsete Udgifter omfatter:

a. Patienters Forsmejelse (fra tidligere Kt 7a)

b. Bladet (fra tidligere Kt. 1 e),

c. Fragt, Rekvisitioner, Licitationsudgifter m. v. (fra tidligere Kt. 1 e)

d. Uforudsete Udgifter. (fra tidligere Kt. 1 e)

Endelig foreslaar jeg, at Udgifter til Familieforpleining, som ikke alle Hospitaler har etableret, føres saaledes som
Konto 12 i 3 ~~Hvide~~ Afdelinger:

a. Familiepleje af Patienter i private Hjemmene:
Hjemmene,
Logishjælp,
Befordring til og fra Hjemmene m.m.

b. Driften af Hjemmecentralen Halsskov,
98 Patienter for 365 Dage à 1 Kr 40 Øre,
Befordring til og fra Hjemmet Halsskov

c. Driften af Hjemmecentralen Rønnevangen
... Patienter à Kr Øre aarlig

Som det af det ~~foran~~ anførte fremgaar, foreslaar jeg, at ~~gl Kt 2a~~ Tilskyd Udgifterne ved Tilbygget paa Bygningsarealet, som tidligere er ført under Kt 2 a, fremtidig føres under Kt. 1 e, hvor de fremtidig med Rette bør hjemme. Dog har jeg gerne ~~indeladt~~ ladet det Forf. Kompromis tidligere tilbøjelige Udvalg, da Forslagsmindretallet har bestemt, at Tilskyd der fremtidig ikke vil yde at udbetale Udgifter for Tilbygget paa Bygningen.

Den i Budgettet ført under Kt. 7 b. 2 nævnte Udgiftspost „Arbejdsanstalter" har jeg gerne udeladt, da den i Praksis ikke benyttes.

Indtægtsiden foreligger uforandret.

Förslag

till

ny Budgetordning

för

Statens Sinnessjukhospitaler.

	Indtægt.	Speciel. Sum.	Fælles. Sum.
1.	Betaling for Patienter		
2.	Indeværende Rester		
3	Indtægt fra Hoer og Landberg:		
a	Hoer		
b	Landberg		
4	Andre Indtægter		
5.	Tilskud fra Statskassen		

	Udgifts	Special. Kroner.	Hoved. Kroner
1	Bestyrelsen:		
a.	Lønninger		
	1. Det faste Personale		
	2. Medhjælp		
	3. Beklædning		
b.	Understøttelser		
c.	Pensioner		
d.	Kontorudgifter		
e	Andre Udgifter		———
2.	Bygningsudgifter:		
a.	Vedligeholdelse af Bygninger		
b	do - Dampapparater, Gas- og Vandledninger m.m.		
c	Hovedistandsættelser og Nybygninger		
d	Skatter og Afgifter		
e	Andre Udgifter		———
3.	Inventarium:		
a.	Patienters Beklædning		
b.	Linned og Sengeinventarium		
c.	Andet Inventarium		———
4.	Respirering		
5	Lægemidler m.m.		
6	Vask og Renlighed		
7	Brændsel og Belysning		
8	Have og Landbrug:		
a	Have		
b.	Landbrug		———
9	Veje og Gaarde		
10	Patienters Arbejde:		
a.	Indkøb af Materialier		
b.	Arbejdsfortjeneste til Patienter		———
11	Forskellige og uforudsete Udgifter		
12	Familieforpleining:		
a.	Familieplejé af Patienter i private Plejehjem		
b.	Driften af Dalstrup Plejecentral		
c	do - Rønnevangsgaard do		———

Sindssygehospitalet ved Vordingborg.
Bogholderkontoret.

d. 9 Marts 1913

Kære Kollega!

Som De vil ved, har Justitsministeriet anmodet Kontorchef i Overformynderiet, V. Rantzau om at rette sig ind i vort Regnskabsvæsen for dels at tiltale sig om Hr. Wilkens Kjærs og Hospitalernes divergerende Mening angaaende Indførelsen eller Ikkeindførelsen af dobbelt Bogholderi og dels at fremkomme med Forslag om den af Ministeriet for enhver Pris ønskede Simplificering og Bortskaffelse af alt ikke i aller strengeste Forstand nødvendigt Arbejde. I Dagene d. 1ste og 2den ds. var Hr. Rantzau til en Begyndelse her paa Orienteringen og tiltalte med den Høflighed efter at have gennemgaaet Driftsregnskabet, der jo er oppebaaret i vøje Overensstemmelse med vor Aftale paa Horsensmødet, at han ikke saa nøjere end at det var indrettet netop som det burde være og at han — i alt Fald for Øjeblikket — ejhuller øjnede nogen Grund til at indføre den af Wilkens Kjær foreslaaede Bogføringsmaade.

Derimod fandt Hr. Rantzau, at Kassebeholdningsregnskabet aldeles ikke burde være saa specificeret, som det nu er, at Kontobogen ikke heller burde indeholde Afskrift af de enkelte Regninger men kun et Udtog af Summen af de samlede Maanedsudgifter, og at der ved Regnskabsafleggelsen, som af mig foreslaaet, for Inventar- og Beklædningens Vedkommende kun burde afgives Til- og Afgangslisten, hvorefter det saakaldte Materialregnskab helt maatte kunne bortfalde.

Nu ved De altsaa, hvad der venter Dem, naar Baden — for at benytte et fra Blochs Verdenshistorie kendt klassisk Udtryk — engang i en ikke altfor fjern Fremtid kommer til Dem.

Maa jeg dernæst have Lov til at gøre Dem et Par Spørgsmaal, som jeg til Lettelse for Besvarelsen tillader mig at opstille under følgende Numre:

1. Har De nogen Plan over hvorledes De i Regnskabsoversigten til Ministeriet vil opstille Sandsynlighedsberegninger over hvad Udgiften til Bespisning af Lægemidler har beløbet sig til henholdsvis for Funktionærer og Patienter, eller vil De (hvis jeg finder rigtigt) gaa med til i alt Fald for Bespisningens Vedkommende at opføre Udgiften pr. Forpleiningsdag - en Fremgangsmaade, De forresten tidligere har næret Sympathi for.

2. Agter De i næste Budget at beregne Bespisningsudgiften paa den tidligere brugte Maade (efter Reglementet) eller efter forrige Aars Regnskabsudgift; hvilket sidste Ministeriet jo selv har givet Anvisning paa ved Ændringerne i Budgettet for 1913-14?

3. Tænker De at efterkomme det ønske fra Ministeriet udtalte Ønske om Opstillingen af Bespisningsudgiften, saaledes at den til disse Funktionærer, og i Sammen fradrages, hvad der herfor ydes indbetalt?

4. Hvilke Dele af Regnskabet, de med dette følgende Bilag eller Materialer burde indsendes udelukkende af Forvalteren eller under hans personlige Ledelse?

5. Findes der hos Dem Indbrikker e.l., som skaffer Forvalterens og Bogholderens Virksomhed, saaledes at den kan ses, hvor den ene Ansvar begynder og den andens holder op.

Venlige Hilsener

Deres hengivne

[signature]

Kære Kollega! 14-4-13.

Undskyld min lange Taushed, og at jeg ikke tidligere har besvaret Deres Skr. af 9/ds. Det ene efter det andet er faldet ind. Jeg synes, at ~~jeg~~ min Tid forsloer saa lidt, og at ~~Hospitalet~~ der ikke er Arbejdsro ~~Man~~ Jeg venter jo spændt paa de nye Ting, som er i Gære med Hensyn til Regnskabs- og Budgetordningen ~~bygger selvfølgelig Beslag paa~~ ~~som selvfølgelig optaget at~~ ~~optage~~ ~~ikke~~ ringe Tid.

Deres Spørgsmaal skal jeg besvare i Rækkefølge:

ad 1. Jeg har ingen Plan m. H. til Tilsynligheder over Udg. til Bespisning og Lægemidler hvad til Pat. og Funktionærer. For Bespisningen har vi jo den Ordning som jeg ogsaa agter at benytte, at bev. Udg. pr Sengedag, men for Lægemidlerne stiller Sagen sig tilsyneladende vanskeligere. – Funktionærer Husstand, ~~nyder~~ som ogsaa nyder Medicin spiller her en Rolle.

2. Jeg beregner Bespisningsudg. ~~gennem~~ til Budg. ganske paa den sædv. Maade.

3. ~~Selvfølgelig Selv om jeg finder Medic. Best. om H~~ Selv om det fristede mig, at Medic. Best. ~~om Fradrag af~~ af Værdien af den Med., der salges til Funkt., ~~skal~~ i Budg. skal tages ~~som~~ til Indtægt i Bespisningsudgiften ~~– selv om det frister mig at denne Best.~~ er meget formalistisk og ~~ikke~~ aldeles ikke spiller nogen Rolle overfor den store Udgift, Kontorrepræsentanter, agter jeg selv – ogsaa i Budg. – at ~~opføre~~ tage Beløbet til Indt. paa Udgiftsforsiden

4. Forvalteren eller hans Fm udarbejder ^Kvart.^ Oversigten over Udbyttet af Avlsbruget samt ~~Forbrugssiden af Alle~~ ~~mid~~ Udgiftssiden af ~~Alm.~~ Materialregnskabet og af Tøjregnskabet – ~~ellers intet.~~

5 Forv. og Bogf. Instrukser giver et ~~godt~~ ^ret^ klart Billede af de Arbejder, der er paalagt dem. Med Hensyn til „Ansvar“ er jeg mere usikker; mener De Pengeansvar? Ev. Kassekontrol?

Hoslagt sender jeg Dem Afskr. af m. Skr. af 26 ~~Marts~~ f. M. til Kontorchef R. De tager min vel ^ikke^ min Repostering ilde op.?

Venl. Hils. Deres hengivne

Sindssygehospitalet ved Middelfart

Bogholderen

Middelfart, den 12' April 1913.

Meget kære Kollega!

Tak for Deres venlige Brev af 7' d. m. ved
det hilsende

Jeg vendte Dem vistnok, ved Ihres
Indgang, opfordrejet for uvidst-
fortrydte, men vi har Fri. Deres
dem mellem Sagerne for vor Møde,
vi har her en Bogholderrude-Mappe.
Jeg lader egne altid selv Kasse-Ets.
afhænde — men efter det altid
a' jour vdrende „Kassebogen" og
sammenholder dereftes Resultat
med dennesidges Opsummering!
Kassebogen er altid med ved
her leveres pasbyrgh ome Hovedbog
lag i medens Hovedbogen altid her
hvis er leveres pasbyrgh ome

Hansen

Skrivelse, ang. Regnings-
-skabs Vedtægter.

Jeg anser det både for nødvendigt
Grund (Kildeskrift) i disse vedtægts
Forslag for i hvis Grad overholdt.

Kan med Forslaget.

Med de vedtagne Ændringer kan denne
Konceptskrivelse gennemgås og derefter
selv er jeg villig til at gennemgå kopien

O. J. Thomsen

Bogholderen.
Sindssygehospitalet
ved
Middelfart.

1. Udgiftsbilagene noteres først i Kassebogen; derefter i Aarsregnskabet og med behørig Nummerering (Konto ~~II~~ Løbe Nr.Underkonti) og Navnepaategning. Inden de afleveres til vedkommende Assistent til videre Expedition, noteres det anskaffede Inventar i Inventariebogen og Registernummeret paaføres Regningen med "rødt".

2. Betaling for Patienter:
   Private Kassebog,
   Drifts- do.
   Afskrivning i Indbetalingsbogen

3. Udskrivninger:
   a. Indførsel i den lille Oktavbog,
   b. Afskrivning i Indbetalingsbogen tilligemed Udregning af det eventuelle Tilbagebetalingsbeløb,
   c. Mandtalslisten.

4. Indkomne Patienter:
   a. Indførsel i Indbetalingsbogen og Udregning af det Beløb, der bliver at betale, hvorefter det jvf.med den af vedkommende Assistent udfærdigede Regning, som underskrives inden Udsendelsen.
   b. Mandtalslisten.

5. Restancerne fra tidligere Aar findes som Regel foran i Indbetalingsbogen.

I det store Kontor

6.a. føres den specificerede Hovedbog og
   b. den store Hovedkassebog af "forskellige" Personer, saaledes at de aldrig for de paagældende Tidspunkter føres af en og samme Person. *Denne Storekassebog medbragtes, men dens er udskrevet.*

7. Alle Indbetalinger for det foregaaende Kvartal skal foruden den tidt nævnte Behandling overstreges i den udfærdigede Restanceliste.

8. Afregninger over udskrevne Patienter:

Tilbagebetalingsbeløbet efterregnes og tages fra Indbetalingsbogen.

Portobogen gøres op includerende Portoen af Afregningsbeløbet (Slutporto).

Samtlige Privatkonti opgøres, den Porto, som vil komme paa den først stedfindende store Portoliste, markeres med Blyant i Betalingskontoens Hjørne udenfor den fremtidige Afslutningslinie.

Arbejdsducørkontoen sammenholdes med de respektive Arbejdssucørhefter for at kunne medtage den løbende Ducør, som endnu ikke er indsat paa Kontoen.

De fornødne Kvitteringer udfærdiges og eventuelt omredigeres Teksten paa det trykte Afregningsbrev.

Bliver Restbeløbet i Anstaltens Favør, kopieres hele Opgørelsen af Afregningen Forside i Journalen, hvis Løbe Nr.og Pag.anføres øverst i højre Hjørne paa Afregningen.

Da Slutportoen altsaa er noteret, tages Frimærkerne uden videre af Patienternes Beholdning.

9. Inden Leverandørernes Regninger vedrørende Driften og med fornøden Paategning kommende fra vedkommende Assistent indlægges til Forvalteren til Expedition, efterses her:

1. Konteringens Rigtighed,

2. Priserne - forsaavidt angaar Licitation, se Hovedregnskabets Pag.162 - 65 - hvilket paategnes Regningen med: "cfr.Lic.den / 19..".

10. Kvartalsregningernes Udsendelse:

Kvartalsregningerne kunne først afsluttes af vedkommende Udskriver, naar Reparationslisten og Portolisten for det foregaaende Kvartal er udfærdiget og indført i Mellemregringen.

a. De udfærdigede Regninger confereres med Mellemregningen af en Assistent, der ogsaa sammenholder Opkrævningsbrevets 1'og 3'Side med hinanden samt Opsummeringen paa 1'Side.

b. Derefter confererer Bogholderen samtlige Regninger med de paagældende Nummerkonti i Indbetalingsbogen og tilføjer Konto-Kurantbeløbet (med Blyant) i den paagældende Rubrik, hvorefter pat.Nr.afmærkes og derefter stemples "cfr.B." eller forsynes med Navn og gaar så videre til Vedkommende til Expedition til

Afsendelse, idet alle Regninger under ens Adresse samles efter Adresseregistret og alle "Ikke-Myndigheder" sættes i Porto.

c. Den, der konvoluterer, maa altsaa sætte det paagældende Pat.Nr. øverst i Konvolutens højre Hjørne.

11. Der føres to Mandtalslister, 1 af Bogholderen og 1 af en Assistent.

Anvisninger i Checks paa fremmede Banker kvitteres eller endoseres af Kassereren og Bogholderen i Forening og noteres af denne sidste i Bankbogen in fine, for at man altid med Bestemthed kan vide, paa hvilke Checks Anstaltens Obliga findes.

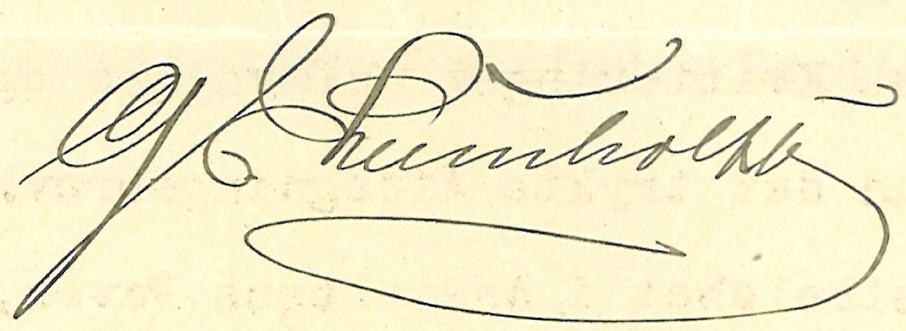

Afskrift.

S. i V. 27' Marts 1913.

I Henhold til den ved Mödet paa S. v. A. den 21' ds. trufne Aftale skal jeg nedenfor fremsætte de Bemærkninger, som Forhandlingerne ved Mödet giver mig Anledning til.

Jeg maa först bemærke, at da Regnskabsförerens Opgave er dobbeltsidig, idet han indadtil paa Grundlag af det foreliggende Materiale skal skabe en Adgang for Direktionen til i videst muligt Omfang at följe og kritisere i alle Enkeltheder enhver Bevægelse af ökonomisk Natur og udadtil skal aflægge et Regnskab, der i sin Rækkefölge nöje skal slutte sig til Budgettet og dets Anmærkninger og derfor maa ordnes saaledes, at Indtægter og Udgifter opföres kontovis - derindenfor gruppevis- paa en saa overskuelig Maade, at Revisionen har den lettest mulige Adgang til Sammenligning og Kritik, forekommer det mig, den störste Arbejdsbesparelse opnaas, hvor Resultatet af disse to Opgavers Lösning er anvendelig til begge Formaal. Og det er netop Tilfældet her ved Hospitalet.

Selvfölgelig maa Sindssygehospitalernes Regnskaber være ens i Formen, men det forekommer mig, at hvis denne fastslaas som den her anvendte, der er tiltraadt og i indeværende Regnskabsaar tildels anvendt paa Aarhushospitalet, d.e. Indtægter og Udgifter samlede gruppevis i Designationer, der indgaa som Bilag til Regnskabet, vilde det betyde den störste Lettelse i Arbejdet; der er derved bl. a. Mulighed for fleres samtidige Beskæftigelse med Regnskabet, og Formen byder næppe Revisionen för- öget Arbejde endsige formindsket Oversigt.

Med H. t. Hovedbogens Förelse maa jeg medgive, at en stor Del af det paa denne anvendte Arbejde er overflödigt og maa kunne bortfalde, hvad vi her, som jeg oplyste, allerede i nogle Aar har praktiseret for enkelte Kontis Vedkommende og gerne udstrækker yderligere. Men, der er mere end historisk Interesse ved Hovedbogen, idet den som anfört ved Mödet er det eneste Sted, hvor vi efter Regnskabsbilagenes Indsendelse til Revisionen kan söge de Oplysninger, som kan være önskelige ved det daglige Arbejde. Og Hovedbogen anvendes netop hyppig i saadan Anledning. Vi maa derfor forbeholde os, hver

efter sit Behov, at lade foretage de Specifikationer af Regnskabsposter af særlig Interesse, som vi er afskaarne fra at faa ad anden Vej. Det tilföjes, at Hovedbogens Förelse i den nu brugte Udstrækning i hvert Fald ikke andrager over 2 Dages Arbejde maanedlig.

ad Forplejningsregnskabet : Forsaavidt angaar den deri optagne Varefortegnelse er denne maaske nok uden Interesse for Revisionen, saa at den kan udelades. Men Administrationen kan ikke undvære ~~de~~ Varefortegnelserne, og i hvert Fald de Hospitaler, der har suspenderet de tidligere maanedlige Respisningsregnskaber, maa sikkert vedblivende före en saadan. Derfor behöver den jo dog ikke at indsendes til Revision, hvilken Undladelse kun kan betyde en Lettelse for Hospitalerne.

ad Materialregnskaberne : De danner nu det regnskabsmæssige Grundlag for Tilgang til Inventarieförtegnelsen, forsaavidt angaar saadanne Genstande, der forfærdiges paa selve Hospitalet. Men dette Grundlag kan jo erstattes ved en Fortegnelse udfærdiget af Forvalteren.

Jeg anser begge disse Regnskaber for nödvendige for den daglige Kontrol indadtil med Anvendelsen af ret betydelige Værdier.

ad Beholdningslister : Ved Decision til herværende Hospitals Regnskab for 1910-11 har Revisionen paabudt Indsendelsen med Regnskabet af en Fortegnelse over samtlige Beholdninger ved Aarets Udgang. Hidtil er de blevne optaget ~~e~~ i de for Respisnings-, Brændsels-, Belysnings- og Renholdelseskontoens udfærdigede særlige Regnskaber, men de er ikke blevne förte i Regning. Desuden vilde der fremkomme den Inkonsekvens, at medens Beholdningerne under disse Konti med Lethed lader sig værdsætte er dette ikke Tilfældet med Materialebeholdningerne under Reklædnings-, Inventar-, Rygnings-, Maskin- o.a. Konti, hvilke sidste Beholdninger hidtil er optagne i "Materialregnskaberne".

ad Inventarieförtegnelsen og Bogfortegnelsen: Dette er egentlig en nöjagtig Afskrift af Hospitalets Inventarieprotokol, forsynet med en Henvisning til de Tilgangen berörende Regnskabsbilag, men er ikke tilfört Værdiangivelse. Erstattes den nu med en blot Fortegnelse under Henvisning til Regnskabsbilag over det i Aarets Löb tilgaaede Inventar og Böger, uden Værdiangivelse, eventuelt tillige Fortegnelse over Afgangen, saaledes som denne er approberet af Direktionen, vil denne Forandring, især naar Fortegnelsen afgives paa trykt Skema, betyde en Besparelse i Arbejdet og sikkert ogsaa en Lettelse for Revisionen.

Hvis jeg skulde give Forslag til en Simplificering af det til Revision afgivne Materiale, vilde jeg foreslaa paabudt Indsendelse af

et Hovedregnskab , aflagt i nöje Tilslutning til Budgettet, og i den her anvendte Form, bilagt fornöden Dokumentation, samt

Regnskaber over de under Hospitalets Administration staaende, Patienter tilhörende, særlige Belöb,

Oversigt over indbetalte Deposita og afholdte Udlæg for Patienter, og

Fortegnelse over de samtlige Konti vedrörende Vare- og Materialbeholdninger ved Aarets Udgang, samt eventuelt

Fortegnelse over Til- og Afgang af Inventarium og Röger i Aarets Löb.

De övrige hidtil aflagte Regnskabsoversigter m.v. vilde derefter overgaa til den indre Bogföring, der saa kunde ordnes af Hospitalernes Direktioner.

Deres ærbödige

Friser

Hr. Kontorchef R a n t z a u , R.

I Henhold til den paa Mødet den 21'ds. med Hr. Kontorchefen trufne Aftale tillader jeg mig herved at fremkomme med nedenstaaende Udtalelser, som jeg maaske uden at være ubeskeden turde formene tilkendegiver en oprigtig Stræben efter at feje alt ikke strængt nødvendigt væk.

De af Bogholder Herrstrøm i hans Skrivelse af 26'ds.- hvoraf jeg har Genpart- til Hr. Kontorchefen optrukne Hovedlinjer er jeg i Princípet ganske enig med ham i, hvad han da ogsaa har antydet i sin Følgeskrivelse. Af Bogholder Mahlers Skrivelse af 5'ds. til Hr. Kontorchefen har jeg ligeledes en Genpart liggende for mig.

Det bemærkes, at Kassebøgerne og Hovedbogen samt Aarsregnskabet, Indbetalingsregnskabet angaaende den takstmæssige Betaling for Kur og Pleje, Lønningsregnskabet og Bespisningsregnskabet føres her i alt væsentligt som paa Vordingborg. Hovedbogen føres som paa de andre Hospitaler med Specifikation- af de for Dem anførte Grunde, dog at vi her udelader de fleste af de Specifikationer, som skyldes Hospitalets egne Udregninger fra vore Hjælpebøger; saavel Hovedbogen som Aarsregnskabet, der indsendes til Revision og som altsaa føres i Concept og Renskrift, føres direkte fra Kassebogen og sammenholdt med Bilagene- alle de her nævnte Bøger forsynede med de fornødne Henvisningsnumre.

Med Hensyn til Hovedbogen foreslaar jeg - ja vil endogsaa anbefale-at vi gør Skridtet fuldt ud og fører den som af Hr. Kontorchefen ønsket udelukkende med Hovedsummerne paa Hovedkonti og overensstemmende med de approberede Budgetter; idet vi her har tænkt os at afhjælpe Manglen paa Specifikation enten ved at kræve Duplikat af vedkommendes Regninger eller, hvor dette maatte støde paa Vanskeligheder i Praksis, indføre de særskilte Poster, som her skønnes at kunne faa Betydning i Fremtiden for Administrationen, i en særlig - ikke obligatorisk - Regnings-Afskrivningsbog, som kan føres efter Tid og

Lejlighed og med de fornødne Forbindelsesnumreog i det hele taget indrettet efter det enkelte Hospitals Tarv og Regnskabsførerens Skøn.

Med Hensyn til den af os alle approberede skematiske Form for Aarsregnskabet skal jeg tillade mig at anføre, at den benyttes allerede her, saaledes som vedtaget af Bogholderne paa et af mig - med Direktionernes Samtykke - i Januar 1912 sammenkaldt Møde. Denne skematiske Regnskabsform har stedse været anvendt her og paa Vordingborg Hospital- med de Afvigelser, som den tidligere Budgetform nødvendiggjorde; da Hr. Mahler dengang havde det Ridsfærdigt- overensstemmende med Ministeriets ny Budgetform- anmodedes han om at vedlægge det Vordingborgs Svar paa Cirkulærskrivelsen i Anledning af Direktør Hjorts Indstilling om dobbelt Bogholderi. Medens jeg er ved dette vilde jeg sætte Pris paa, om Hr. Kontorchefen vilde gøre mig den Indrømmelse, at Medhjælpsrubrikken specialiseres saaledes, som jeg paa Mødet antydede for Dem og som det ogsaa nu fremhæves af Hr. Herrstrøm. Dels forlanger Ministeriet og Budgettet det, og dernæst- jeg taler af Erfaring- er det en Lettelse for Bogholderiet at have disse Specialrubrikker i selve Skemaet fremfor at skulle ty til Underbilag, jeg holder paa saa faa Underbilag som muligt, det er al den Slags som giver Bryderi.

Som omtalt paa Mødet, føres Bankmellemværendet ikke i særskilt Regnskab, men Chekbogen,kontrolleret af Bogholderen ved en lille Kontrolbog, behandles som kontant Beholdning.

Hovedbogens nuværende specialiserede Førelse tager ikke lige megen Tid hver Maaned, Regningernes Antal er ikke altid ens og de forskellige Leverandørers Regninger er mer eller mindre vidtløftige; da den føres successive efter Forretningernes historiske Gang, kan det ikke med Nøjagtighed siges, hvormange Dage Førelsen tager; men en flink Skriver vil ved uafbrudt Arbejde formentlig kunne gøre den færdig paa 3-4 Dage, højt regnet.

I nøje Tilslutning til Bogholder Herrstrøms Forslag maa jeg indstændig anbefale baade af Hensyn til Revisionsdepartementet og til Bogholderiet- ved Indsendelsen af de fremtidige Aarsregnskaber at stryge eller ændre følgende Oversigter etc.:

1) Oversigt over Forbruget af Brændsel,

2)Oversigt over Forbruget ved Belysning,

3)Renskrift af den hidtidige Inventariefortegnelse med chir. Instrumenter og Bøger etc.(forevist Hr. Kontorchefen paa Mødet).

4) Sammenstillingenmellem det virkelige Ingrediensforbrug og For bruget efter det approberede Spisereglemente, som omtalt, allerede for indeværende Aar med Direktionens Samtykke udgaaet af Middelfarts Regnskab.

5) Udbedes Hr. Kontorchefens Støtte til fremtidig at maatte være fritaget forved Værdsættelsen af de Varebeholdninger, som det ny Aar overtager af det gamle, at skulle - som hidtil - beregne hver enkelt ubetydelig Varepost efter de betalte Enhedspriser, et Arbejde, der her er ganske kolossalt baade for Kontoret og for Revisionen, navnlig Maskinteknikkens Beholdninger er ganske urimeligt detaillerede, alene den Konto indeholder for 1911/12 536 Vareposter med Enhedspriser. Naar undtages Brændselsbeholdninger og Gasoliebeholdningen, som løber betydeligt i Penge, er de andre Kontis Beholdninger nogenlunde ens fra Aar til Aar.Brændsel og Gasolie kan uden Gene anføres med Enhedspriser, medens de andre Beholdninger ønskes angivne summarisk.

Paa denne Maade vil umaadelig meget spares for Revisionsdepartementet og for Kontoret; men jeg dister mig ikke til at formene at kunne paatage mig Ansvaret for Ledelsen af Kontoret og Førelsen af Regnskabsvæsenet med 1 Mand mindre; dertil er Hospitalets traditionelle Forretningsgang altfor indgribende i den daglige Virksomhed her. Men foruden Lettelsen for Revisionen vil der opnaas det, at vi her paa Kontoret fremtidig en ½ a 4 Maaneder af Aaret bliver fritaget for at arbejde under et ulideligt Højtryk. Vi holder simpelt hen længere, kommer senere paa Pension.

Foruden Hovedbogens Simplificering som foran foreslaaet bevirkes altsaa, at der til Revisionen fremtidig kun indsendes:

1) Pengeregnskabet - Aarsregnskabet i den vedtagne Form-med a/Bespisningsregnskabet som særskilt Bilag og i den hidtidige Form som en Kombination af Vare- eg Pengeregnskab, det kan ikke undværes her.

b) 1 Fortegnelse over Havens Udbytte, som debiteres Bespisningskontoen.

2) Indbetalingsregnskab vedr. den takstmæssige Betaling, i den hidtidige Form.

3)Det særlige Lønningsregnskab i den hidtidige Form.